

ลักษณะการอ่าน และความคิดเห็นต่อการอ่านของนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม

The Characteristics of Reading and the Opinions of Srimahasarakham Nursing College Students on Reading

ศรีจันทร์ ทองโรจน์¹ สัมฤทธิ์ ขวัญโพน²

Srijun Tongroarch¹ Samrit Khounpon²

บทคัดย่อ

การอ่านเป็นพื้นฐานของการสร้างองค์ความรู้ที่สำคัญ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ลักษณะการอ่าน และความคิดเห็นต่อการอ่านหนังสือของนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบตรวจสอบรายการ และแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.80 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า

1. ลักษณะการอ่าน นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้เวลาว่างด้วยการอ่านหนังสือและสิ่งพิมพ์ จุดประสงค์สำคัญในการอ่านคือ อ่านเพื่อใช้ประกอบการศึกษาตามหลักสูตร ความถี่ในการอ่านสัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง อ่านหนังสือครั้งละ 1 ชั่วโมง ซึ่งนักศึกษาจะเลือกอ่านหนังสือตามดุลยพินิจของตนเอง ก่อนอ่านนักศึกษามักจะเตรียมอุปกรณ์ประกอบการอ่าน เช่น ปากกา กระดาษ โดยอ่านเนื้อหาเรียงลำดับอย่างคร่าว ๆ และมักจะทำเครื่องหมายที่คำหรือข้อความสำคัญ สาเหตุของการอ่านหนังสือเรียนส่วนใหญ่เป็นเพราะมีสถานการณ์บังคับ โดยที่ลักษณะการอ่านนั้นอ่านบ้างไม่อ่านบ้างแล้วแต่โอกาส และเร่งอ่านก่อนสอบเล็กน้อย

2. ปัญหาในการอ่านหนังสือ เป็น ปัญหาที่เกิดจากตัวนักศึกษาเอง คือ ไม่มีเวลา สาเหตุเนื่องจากแบ่งเวลาไม่เป็น ปัญหาในการอ่านที่เกิดจากอาจารย์ผู้สอนคือ อาจารย์ไม่แนะนำสิ่งพิมพ์ที่ควรอ่าน และห้องสมุดไม่มีสิ่งพิมพ์ที่ตรงกับความต้องการ ในขณะที่หนังสือที่มีอยู่นั้นไม่เพียงพอ ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่แก้ปัญหาโดยขอถ่ายเอกสาร หาซื้อเอง และขอยืมจากเพื่อน

3. เหตุจูงใจต่อการอ่านหนังสือของนักศึกษา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ หาความรู้เพื่อใช้ทำรายงาน หาความรู้เพื่อใช้สอบ ห้องสมุดมีสื่อการอ่านที่น่าสนใจ เป็นความสนใจส่วนตัว กลุ่มเพื่อนอ่าน และแนะนำให้อ่าน สภาพและบรรยากาศของห้องสมุด

4. ความคิดเห็นต่อประโยชน์ของการอ่านหนังสือของนักศึกษา พบว่า โดยภาพรวมนักศึกษามีความคิดเห็นต่อการอ่านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษามีความคิดเห็นต่อการอ่าน

¹ บรรณารักษ์ชำนาญการ วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม

² พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม

¹ Professional Level Librarian, Srimahasarakham Nursing College

² Senior Professional Level Registered Nurse, Srimahasarakham Nursing College

อยู่ในระดับมากทุกข้อเช่นกัน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ได้ข้อคิดคติสอนใจดี ๆ ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้ รองลงมาคือ สามารถรู้เท่าทันเหตุการณ์บ้านเมือง และมีความรู้สึกอยากซื้อหนังสือเล่มใหม่ ๆ มาอ่าน ก่อให้เกิดความมั่นใจในความรู้อบรอบตัวที่ตนมี สามารถบอกเล่าเรื่องราวให้กับบุคคลอื่น ๆ ฟังได้อย่างครบถ้วน สามารถเข้าใจตนเองมากขึ้น ประเมินผลการอ่านของตนเองได้ เมื่อมีเวลาว่างแล้วอยากอ่านหนังสือ เมื่อได้อ่านหนังสือแล้วรู้สึกผ่อนคลาย จิตใจแจ่มใส และกระตือรือร้นต่อการอ่านทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

สรุปการอ่านเป็นทักษะที่ควรได้รับการฝึกฝนโดยการกระตุ้น และทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีนิสัยรักการอ่าน และให้อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : การอ่าน, นักศึกษา, วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม

Abstract

Reading is the basic foundation of knowledge. This research aimed to study the characteristics of reading behavior, problems in reading, factors affecting reading, and the opinion of Srimahasarakham Nursing College students on reading. The sample consisted of 164 randomly selected nursing students from the first to fourth year. The instrument used was a questionnaire consisting of two parts: a checklist and a 5 rating scale questionnaire with 0.80 reliability value. The statistics employed in the analysis were frequency, percentage, the mean, and standard deviation. The results are as follows:

1. In terms of reading, most students spent their free time reading books and printed Materials. They read was 3 – 4 hours a week; 1 hour each time reading for educational program purpose. The students used their own judgment in choosing what to read. Before reading they often obtained necessary materials such as a pen and paper for note taking. They roughly followed the text according to the way it had been arranged and they often marked out important passages. The research found that there were various problems in reading academic papers. Some came from the students themselves. They did: not have enough time; due to poor time management. Some problems came from their teachers and the library: the teachers did not give any advice of what should be read; and there was no reading material of direct relevance to their needs, while those that were available were inadequate. Most students found their way out by photocopying. Others bought some books for themselves 34.15% and borrowed books from friends. 3. The factors that influenced student's reading of academic papers, ranking from high to low, were: reading for knowledge for writing papers, reading for examinations, reading because the library had interesting media, reading because of personal interest, reading because of friends' recommendations; and reading because of the pleasant atmosphere in the library.

4. The students' opinion about the benefits of reading academic papers overall was at good level and each separate item was at the same level, too. Ranking from high to low, first,

reading gave useful ideas for life. Second, reading encouraged students to buy new books. Third, reading built self-confidence for students. Next, reading helped in telling stories to others. After that, reading helped students to better understand themselves. Reading could also help evaluate the readers own reading skill. In addition, students were encouraged to read in their free time. Moreover, they felt relaxed when reading. Lastly, students were encouraged to read more both in the classroom and every where else.

Conclusion: Reading skill is an important skill that should be encouraged by different activities to promote the reading habit.

Keywords: Reading, Students, Srimahasarakham Nursing College

บทนำ

การดำรงอยู่ของมนุษยชาติขึ้นอยู่กับได้ด้วยการศึกษา การเรียนรู้เพื่อการอยู่รอด การเรียนรู้เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข การเรียนรู้เพื่อการยกระดับคุณภาพชีวิตทุกอย่างทุกเรื่องเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา และตลอดชีวิต การอ่านจึงมีความสำคัญต่อมนุษย์ตั้งแต่เด็กจนโต การอ่านมีความจำเป็นและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาการศึกษา การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการประกอบอาชีพตลอดจนการพัฒนาประเทศ การจะพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองได้นั้นจะต้องอาศัยประชาชนที่มีการศึกษา มีความรู้ที่ทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ ดังนั้นการอ่านจึงเป็น 8 พื้นฐานของการสร้างองค์ความรู้ที่สำคัญทุกอย่างนั่นเอง แต่การอ่านนั้นเป็นนิสัยและทักษะที่จะต้องได้รับการฝึกฝนโดยเกิดจากการกระตุ้น และทำกิจกรรมต่าง ๆ ส่งเสริมให้มีนิสัยรักการอ่านและให้อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. 2546 : 1)

การอ่านจัดเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ในยุคสังคมแห่งข้อมูลข่าวสาร จากความก้าวหน้าและทันสมัยของวิทยาการด้านการสื่อสาร ได้ยอสังคมโลกให้มีขนาดเล็กและแคบลง ผู้คนไม่ว่าจากซีกโลกใดสามารถติดต่อเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารกันได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ปัจจุบันไม่ว่าจะเกิดเหตุการณ์อะไร ณ จุดใด

จุดหนึ่ง ในโลกเหตุการณ์นั้น ๆ จะส่งผลกระทบต่อส่วนอื่น ๆ ของโลกอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพื่อให้การดำเนินชีวิตเป็นไปอย่างราบรื่น และอย่างรู้ทันนั้น การติดตามความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในโลกจึงกลายเป็นความจำเป็น และหนทางหนึ่งที่จะช่วยให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของโลก ก็คือการอ่าน อีกทั้งการอ่านช่วยเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถของผู้อ่านทำให้มีความรอบรู้ ที่สำคัญทำให้เป็นคนที่มีความคิดกว้างไกลและมีวิสัยทัศน์ เนื่องจากการอ่านเป็นการจุดประกายความคิดของผู้อ่าน ทำให้เกิดพัฒนาการทางสติปัญญาด้วยการนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปบูรณาการกับความคิดของตนเอง เกิดเป็นความคิดใหม่ในการพัฒนาให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ ขึ้นไปอีก (มณีรัตน์ สุขโชติรัตน์. 2548 : 19)

การส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และเป็นผู้มีนิสัยรักการอ่านนั้น ห้องสมุดจึงต้องทำหน้าที่หลักคือ เป็นแหล่งรวบรวมสรรพวิชา ดังนั้นห้องสมุดจำเป็นต้องพัฒนาประสิทธิภาพของทรัพยากรสารสนเทศ เทคโนโลยี เพื่อจัดการกับทรัพยากรสารสนเทศและบริการสารสนเทศให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ เพื่อประโยชน์ในการเพิ่มพูนประสบการณ์ ความรู้ของนักศึกษาและส่งเสริมการศึกษา ค้นคว้าของนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เพราะหากผู้เรียนมีทักษะการอ่านที่ดี การเรียนวิชาต่าง ๆ ย่อมประสบผลสำเร็จ ด้วยเหตุผลดังที่กล่าวมานั้น ผู้วิจัยจึงทำการศึกษา ลักษณะการอ่าน และความคิดเห็นต่อประโยชน์ของการอ่านหนังสือของนักศึกษา ตลอดจนข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของนักศึกษาอันจะนำไปเป็นแนวทางให้ผู้เกี่ยวข้องส่งเสริมสนับสนุน ให้ห้องสมุดจัดหาทรัพยากรสารสนเทศและพัฒนางานด้านต่าง ๆ ให้ตอบสนองความต้องการของนักศึกษาได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาลักษณะการอ่าน และความคิดเห็นต่อการอ่านของนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ลักษณะการอ่าน และความคิดเห็นต่อการอ่าน ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยใช้วิธีการเชิงสำรวจ มีลำดับขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 164 คน

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะการอ่าน และความคิดเห็นต่อการอ่านหนังสือ

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์โดยใช้สถิติ

ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาและอภิปรายผล

1. ลักษณะการอ่านหนังสือของนักศึกษา พบว่า

1.1 การใช้เวลาของนักศึกษา เรียงลำดับค่าความถี่จากมากไปหาน้อย คือใช้เวลาว่างด้วยการอ่านหนังสือและสิ่งพิมพ์ ทำกิจกรรมนอกหลักสูตร ทำงานอดิเรก และเล่นกีฬา ทั้งนี้เนื่องจากวิทยาการต่าง ๆ ก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว นักศึกษาจำเป็นต้องหาศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมให้กว้างขวางยิ่งขึ้น อีกทั้งนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคามพักอยู่ในหอพักภายในวิทยาลัย และห้องสมุดก็เปิดบริการนอกเวลาจนถึง 20.00 น. นักศึกษาจึงสามารถมายืมหนังสือไปอ่านได้โดยสะดวก ซึ่งสอดคล้องกับที่ จิราภรณ์ หนูสวัสดิ์ (2546 : 26) กล่าวไว้ว่า การอ่านหนังสือเป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่ง ผู้อ่านจะได้รับประโยชน์ตามความต้องการไม่ว่าจะเป็นการอ่านเพื่อการศึกษาโดยตรง เพื่อความรู้หรือความบันเทิงใจยิ่งอ่านมากเท่าใดความรู้ก็ย่อมเพิ่มพูนกว้างขวางมากขึ้นเท่านั้น

1.2 ในช่วงเวลาพักผ่อนนกิจกรรมที่นักศึกษามักจะทำ เรียงลำดับค่าความถี่จากมากไปหาน้อย คือ นอนเล่นหรือดูโทรทัศน์ อ่านนิตยสารการ์ตูน ดูภาพยนตร์หรือฟังเพลง สังสรรค์พบปะเพื่อนฝูงหรือญาติพี่น้อง และไปเดินเล่นห้างสรรพสินค้า ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษา

พยาบาลทุกคนต้องอยู่ในหอพักภายในวิทยาลัยและตามระเบียบวิทยาลัยอนุญาตให้นักศึกษาออกนอกวิทยาลัยได้แต่ต้องกลับเข้าวิทยาลัยไม่เกิน 2 ทุ่ม นักศึกษาที่ไม่ได้ออกฝึกงานนอกสถานที่จึงพักผ่อนและคลายเครียดจากการเรียนด้วยวิธีต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับกรมวิชาการ (2541 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาความสนใจในการอ่านหนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าหนังสือที่นักเรียน (ร้อยละ 94.7-98.3) ชอบอ่านมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่หนังสือการ์ตูน หนังสือภาพ หนังสือพิมพ์ หนังสือความรู้ทั่วไป และหนังสือ

อ้างอิง โดยให้เหตุผลว่าชอบอ่าน

1.3 นักศึกษาใช้ห้องสมุดโดยเฉลี่ยต่อสัปดาห์ คือ 1-3 วันต่อสัปดาห์ (ร้อยละ 62.19) ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาทุกคนพักอาศัยอยู่ในหอพักภายในวิทยาลัย และนักศึกษาสามารถยืมหนังสือจากห้องสมุดกลับไปอ่านที่หอพักได้ จึงไม่จำเป็นต้องเข้าห้องสมุดทุกวัน ซึ่งสอดคล้องกับไพจิตรต์สายจันทร์ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองอุดรดิติต จังหวัดอุดรดิติต ผลการศึกษาพบว่า ด้านพฤติกรรมการอ่านนักเรียนส่วนใหญ่เข้าห้องสมุดสัปดาห์ละประมาณ 3-4 ครั้ง

1.4 ระยะเวลาที่นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าใช้ห้องสมุดแต่ละครั้ง ประมาณ 30 นาที (ร้อยละ 49.39) ทั้งนี้เนื่องจากห้องสมุดวิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม มีระบบการสืบค้นข้อมูลผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตซึ่งครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดภายในวิทยาลัย นอกจากนี้งานห้องสมุดยังมีฐานข้อมูลออนไลน์สาขาการพยาบาลและสาขาที่เกี่ยวข้องซึ่งมีเนื้อหาฉบับเต็ม (Fulltext) ให้บริการ 24 ชั่วโมง ทำให้นักศึกษาที่อยู่ภายในหอพักก็สามารถสืบค้นและดาวน์โหลดข้อมูลได้โดยไม่ต้องมาใช้บริการที่ห้องสมุด

1.5 จุดประสงค์สำคัญในการอ่านหนังสือของนักศึกษาเรียงลำดับค่าความถี่จากมากไปหาน้อยคือ เพื่อประกอบการศึกษาตามหลักสูตร เพื่อเขียนรายงานหรือภาคินิพนธ์ เพื่อความบันเทิงและการพักผ่อน และ เพื่อให้มีความรู้กว้างขวางขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาทุกคนให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนและการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม เพราะการจัดการศึกษาสาขาการพยาบาลนั้นเป็นการเตรียมบุคลากรทางการพยาบาลให้มีความรู้ทางสามารถในทางวิชาชีพซึ่งนักศึกษาทุกคนให้ความสำคัญมาก ซึ่งสอดคล้องกับ วิลาวรรณวงศ์ลังกา (2551 : บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนหอพระ

ปีการศึกษา 2551 พบว่า นักเรียนมีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการอ่าน รู้จักเสาะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ตลอดจนสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการอ่านไปพัฒนาด้านสติปัญญา ความรู้ความสามารถและพฤติกรรมต่าง ๆ รวมทั้งนักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์จากการอ่าน และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปเผยแพร่ในรูปแบบต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์

1.6 ความถี่ในการอ่านหนังสือ นักศึกษาอ่านสัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง (ร้อยละ 59.15) ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษามีการทำกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งกิจกรรมจากการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตรซึ่งส่วนมากใช้เวลาช่วงหลังเลิกเรียน และมีภารกิจส่วนตัว ซึ่งสอดคล้องกับการใช้เวลาพักผ่อนตามข้อ 1.2 และการเข้าใช้บริการห้องสมุดตามข้อ 1.3

1.7 เวลาที่นักศึกษาใช้ในการอ่านหนังสือต่อครั้ง คือ 1 ชั่วโมง (ร้อยละ 55.49) ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาอยู่ในช่วงวัยที่กำลังศึกษา มีความมุ่งมั่นตั้งใจและการอ่านที่จะนำมาซึ่งประสิทธิผลนั้นนอกจากจะมีการเตรียมตนเองให้พร้อมโดยทำจิตใจให้แจ่มใสแล้วการจัดเวลาที่เหมาะสมก็มีความสำคัญร่างกายต้องได้รับการพักผ่อนเพียงพอทั้งนี้ในการอ่านแต่ละครั้งไม่ควรเกิน 50-60 นาที

1.8 ในการเลือกอ่านหนังสือของนักศึกษามักจะเลือกโดยเรียงลำดับค่าความถี่จากมากไปหาน้อยคือ เลือกตามดุลยพินิจของตนเอง เลือกตามคำแนะนำของอาจารย์/ผู้เกี่ยวข้อง เลือกตามคำแนะนำของเพื่อน และเลือกตามบทวิจารณ์หนังสือตามวารสารและหนังสือพิมพ์ ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาอยู่ในวัยรุ่นตอนปลายกำลังจะเป็นผู้ใหญ่ การตัดสินใจต่าง ๆ จึงมักตัดสินใจด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของกฤษณา อัจจุ่มวงษ์ (กรมวิชาการ. 2542 : 7 ; อ้างอิงมาจาก กฤษณา อัจจุ่มวงษ์. 2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการอ่านหนังสือจากนักเรียนโรงเรียนนครราชสีมา

รังสฤษฎ์ จำนวน 1,196 คน พบว่า ในด้านการเลือกหนังสืออ่าน พิจารณาจากเรื่องที่ตรงกับความสนใจ เป็นอันดับแรก รองลงไป คือ ชื่อเรื่องน่าสนใจ และเลือกตามคำแนะนำของครูผู้สอน

1.9 การเตรียมตัวก่อนการอ่านหนังสือเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ นักศึกษามักจะเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการอ่าน เช่น ปากกา กระดาษ เลือกลงสถานที่ที่เหมาะสม ตั้งจุดมุ่งหมาย เช่น อ่านให้ได้ 2 บท อ่านแล้วสรุปได้ และเตรียมอาหารว่างสำหรับขบเคี้ยว ซึ่งผลการศึกษาค้างนี้เป็นไปตามขั้นตอนการเตรียมพร้อมเพื่อการอ่าน 5 ขั้นตอน คือ การจัดสถานที่และสิ่งแวดล้อม การจัดทำของการอ่าน ตำแหน่งของหนังสือควรอยู่ห่างประมาณ 35-45 เซนติเมตร การจัดอุปกรณ์ช่วยในการอ่าน การอ่านอาจมีอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น กระดาษสำหรับบันทึกดินสอ ปากกา ดินสอสี การจัดเวลาที่เหมาะสม สำหรับนักศึกษาที่ต้องมีการทบทวนบทเรียนควรอ่านหนังสือในช่วงที่เหมาะสม และการเตรียมตนเอง ได้แก่ การทำจิตใจให้แจ่มใส มีความมุ่งมั่น มีความตั้งใจ และมีสมาธิในการอ่าน

1.10 วิธีในการอ่านหนังสือของนักศึกษา เรียงลำดับค่าความถี่จากมากไปหาน้อยคือ อ่านเนื้อหาเรียงตามลำดับอย่างคร่าว ๆ อ่านเฉพาะตอนหรือบทที่สนใจก่อน อ่านเฉพาะตอนที่อาจารย์กำหนดให้ อ่านละเอียดทุกบท และอ่านเฉพาะบทสรุป ทั้งนี้เนื่องจากการอ่านมีหลายระดับ และมีวิธีการต่าง ๆ ตามความมุ่งหมายของผู้อ่าน และประเภทของสื่อการอ่าน การอ่านเพื่อการศึกษา ค้นคว้าและเขียนรายงาน อาจใช้วิธีอ่านต่าง ๆ เช่น การอ่านสำรวจ การอ่านข้าม การอ่านผ่าน การอ่านจับประเด็น การอ่านสรุปความ และการอ่านวิเคราะห์ ซึ่งสอดคล้องกับพิสมัย ยีวีชัย (2544 : 13-14) ที่กล่าวว่า การอ่านส่วนมากแล้วผู้อ่านมักจะต้องมีวัตถุประสงค์ในการอ่าน เช่น อ่านเพื่อความรู้อันขณะเล่าเรียนอ่านเพื่อการเขียนรายงานต่าง ๆ อ่านเพื่อเพิ่มความรู้เนื้อหาในบทเรียน

1.11 สิ่งที่นักศึกษามักจะทำเมื่อนักศึกษาอ่านหนังสือ เรียงลำดับค่าความถี่จากมากไปหาน้อยคือ ทำเครื่องหมายที่คำหรือข้อความสำคัญ สรุปใจความสำคัญของแต่ละบทไว้คัดลอกข้อความสำคัญหรือชอบไว้ค้นหน้ากระดาษที่มีข้อความสำคัญและอ่านเพื่อความเข้าใจหรือจดจำ โดยไม่ทำเครื่องหมายใด ๆ ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษแต่ละคนมีเทคนิคในการอ่านและมีวัตถุประสงค์ในการอ่านที่แตกต่างกัน ดังนั้นสาระที่ได้จากการอ่านจึงมีความสำคัญแตกต่างกัน ทำให้สิ่งทีนักศึกษามักจะทำเมื่ออ่านหนังสือแตกต่างกัน สอดคล้องกับวิธีอ่านแบบ SQ3R : ซึ่งดีสและดีส (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. 2546 : 1-15 ; อ้างอิงมาจาก Deese and Deese 1979 : 42) S (Survey) คือการอ่านแบบสำรวจเป็นการอ่านผ่าน ๆ อย่างรวดเร็ว Q (Question) คือการตั้งคำถามถามตนเองไว้ในใจจากเนื้อเรื่องที่อ่านเพื่อความเข้าใจเนื้อเรื่องดียิ่งขึ้น R_1 (Read) อ่านเพื่อตอบคำถามที่ตนเองอยากรู้ R_2 (Recite) คือการจดจำ เมื่อเข้าใจได้คำตอบจากหนังสือแล้วควรพยายามจดจำเนื้อหาข้อความที่สำคัญไว้ซึ่งเป็นหัวใจของการเรียนรู้โดยการทำบันทึกย่อใส่สมุดไว้หรือขีดเส้นใต้ หรือจด (List) หัวข้อทั้งหมดไว้ท่องจำจากความเข้าใจ และ R_3 (Review, Reconstruct) ทบทวนจากการอ่านบันทึกย่อที่บันทึกไว้หรือจากเครื่องหมายต่าง ๆ ที่ทำไว้ในหนังสือ จากข้อความที่เขียนไว้ข้างหน้ากระดาษและจากหัวข้อที่จดไว้ การทบทวนเป็นครั้งคราวและทบทวนก่อนสอบ

1.12 ลักษณะการอ่านหนังสือเรียนของนักศึกษาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ อ่านบ้างไม่อ่านบ้างแล้วแต่โอกาส เร่งอ่านก่อนสอบเล็กน้อย อ่านเป็นประจำ และอ่านเฉพาะวันหยุดที่ว่างจากการเรียน ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษานักศึกษแต่ละคนมีความแตกต่างกันในด้านการจัดสรรเวลาในการอ่าน วัตถุประสงค์ในการอ่านแตกต่างกัน บางคนอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน คลายเครียด บางคนอ่านเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น บางคนมี

ความสามารถทางภาษาอ่านได้เร็วเข้าใจง่ายจึงอ่านเป็นกิจวัตรประจำวัน

1.13 ช่วงเวลาที่นักศึกษาใช้ในการอ่านหนังสือเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ เวลาค่าหลังจากเสร็จภารกิจประจำวัน กลางดึก เช้าตรู่ และเวลารว่างระหว่างคาบเรียน ทั้งนี้เนื่องจากการปฏิบัติภารกิจส่วนตัวของนักศึกษาแต่ละคนแตกต่างกัน และเวลาที่มีสมาธิในการอ่านหนังสือแตกต่างกัน ซึ่งการจัดเวลาที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษาที่ต้องมีการทบทวนบทเรียนควรอ่านหนังสือในช่วงที่เหมาะสมคือช่วงที่ไม่ดีกมาก คือ ตั้งแต่ 20.00 - 23.00 น. เนื่องจากร่างกายยังไม่อ่อนล้าเกินไป นัก หรืออ่านในตอนเช้า 5.00 - 6.30 น. หลังจากทีร่างกายได้รับการพักผ่อนอย่างเพียงพอ

1.14 สาเหตุของการอ่านหนังสือคือ อ่านเพราะมีสถานการณ์บังคับ (ร้อยละ 79.88) ทั้งนี้เนื่องจากสื่อต่าง ๆ ในปัจจุบันมีความก้าวหน้าอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นอินเทอร์เน็ต เทคโนโลยีวีดิทัศน์ เคลื่อนที่ หรือเกมออนไลน์ต่าง ๆ ล้วนแล้วแต่ทำให้นักศึกษามีการจัดสรรเวลาสำหรับอ่านหนังสือน้อยลง หรืออ่านเฉพาะเมื่อจำเป็น เช่น ใกล้เคียงสอบเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับกฤษฎา อาจคุ้มวงศ์ (กรมวิชาการ. 2542 : 7 ; อ้างอิงมาจาก กฤษฎา อาจคุ้มวงศ์. 2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการอ่านหนังสือจากนักเรียนโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ จำนวน 1,196 คน พบว่า การอ่านหนังสือของนักเรียนจะอ่านทุกครั้งที่มีโอกาสและเมื่อจำเป็น เช่น ใกล้เคียง สอบ หรืออ่านเพื่อจะนำความรู้มาทำรายงานส่งครู

2. ปัญหาในการอ่าน พบว่า

2.1 ปัญหาในการอ่านที่เกิดจากตัวนักศึกษาเองเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ไม่มีเวลา อ่านเร็วแต่จับใจความไม่ค่อยได้ อ่านช้า และไม่ชอบอ่าน ไม่สนใจอ่าน ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาแบ่งเวลาไม่เป็น อีกทั้งขาดการฝึกทักษะการอ่าน ซึ่งฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2546 : 2) กล่าวไว้ว่าการอ่านเป็นกระบวนการที่ต้องพัฒนา

และฝึกฝนไปเรื่อย ๆ เพื่อให้สามารถอ่านได้อย่างรวดเร็ว และอ่านได้อย่างแตกฉาน รู้จัก ใช้ความคิดอย่างมีเหตุผลตามไปด้วยขณะที่อ่าน

2.2 สาเหตุที่ทำให้นักศึกษาประสบปัญหาเรื่องไม่มีเวลาในการอ่าน คือ แบ่งเวลาไม่เป็น (ร้อยละ 59.76) ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาค่อนข้างมีอิสระในการตัดสินใจทำกิจกรรมต่าง ๆ ภายในวิทยาลัย ซึ่งสอดคล้องกับการใช้เวลาพักผ่อนตามข้อ 1.2 นั่นคือนักศึกษาส่วนมากนอนเล่นหรือดูโทรทัศน์ อ่านนวนิยายการ์ตูน ดูภาพยนตร์หรือฟังเพลง

2.3 ปัญหาในการอ่านที่เกิดจากอาจารย์ผู้สอนเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ อาจารย์ไม่แนะนำสิ่งพิมพ์ที่ควรอ่าน อาจารย์กำหนดให้อ่านแต่ไม่มีสิ่งพิมพ์ในห้องสมุด อาจารย์แนะนำให้อ่านสิ่งพิมพ์ที่ยากเกินไปและอาจารย์ไม่กำหนดเรื่องให้อ่าน ทั้งนี้เนื่องจากอาจารย์เห็นว่านักศึกษาอยู่ในวัยที่สามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง จึงไม่แนะนำหนังสือที่เฉพาะเจาะจงให้นักศึกษาอ่าน อีกทั้งระบบการศึกษาในปัจจุบันสนับสนุนให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เพื่อให้ได้ความรู้และแนวความคิดที่กว้างขวางขึ้น (จิราภรณ์ หนูสวัสดิ์. 2546 : 26-29)

2.4 ปัญหาในการอ่านที่เกิดจากบริการของห้องสมุดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ห้องสมุดไม่มีสิ่งพิมพ์ที่ตรงกับความต้องการ ห้องสมุดมีสิ่งพิมพ์ไม่เพียงพอ และสิ่งพิมพ์อยู่ในสภาพชำรุด ทั้งนี้เนื่องจากหนังสือ/ตำราทางการพยาบาลราคาค่อนข้างสูง ทำให้การจัดซื้อ/จัดหาไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา ซึ่งบัทเลอร์ (Butler. 1992 : 422) ได้ศึกษาสิ่งที่เอื้ออำนวยในการดำเนินงานห้องสมุด โรงเรียนประถมศึกษาในรัฐนิวเฟาต์แลนด์ โดยทำการศึกษาความเพียงพอและผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ควรจัดหางบประมาณหรือกองทุนเพิ่มขึ้น เพื่อปรับปรุงการให้บริการและงบประมาณประจำปีของห้องสมุดควรได้รับเพิ่มขึ้นทุกปี

2.5 เมื่อต้องการอ่านสิ่งพิมพ์ซึ่งไม่มีในขณะนั้นวิธีที่นักศึกษาแก้ปัญหาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ขอถ่ายเอกสาร หาซื้อเอง ขอยืมจากเพื่อน ขอยืมจากอาจารย์ กลับมาห้องสมุดอีกเมื่อมีเวลา และหาจากห้องสมุดอื่น ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาที่ต้องการอ่านหนังสือสามารถแก้ปัญหาด้วยตนเองได้ ดังนั้นจึงแก้ปัญหาดังกล่าวโดยการขอถ่ายเอกสาร หาซื้อเอง ขอยืมจากเพื่อน ขอยืมจากอาจารย์ เป็นต้น

3. เหตุจูงใจต่อการอ่านหนังสือของนักศึกษา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ หาความรู้เพื่อใช้ทำรายงาน หาความรู้เพื่อใช้สอบ ห้องสมุดมีสื่อการอ่านที่น่าสนใจ เป็นความสนใจส่วนตัว กลุ่มเพื่อนอ่านและแนะนำให้อ่าน สภาพและบรรยากาศของห้องสมุด อาจารย์ส่งเสริมให้อ่าน ห้องสมุดแนะนำหนังสือที่น่าสนใจ ร้านหนังสืออยู่ใกล้/จัดร้านดี น่าสนใจ และมีการจัดเกมหรือการแข่งขันตอบปัญหาการอ่าน ทั้งนี้เนื่องจากการศึกษาในชั้นเรียนนักศึกษาจะได้รับมอบหมายจากอาจารย์ ให้ทำรายงาน เป็นการส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักวิธีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และนักศึกษาอยู่ในช่วงวัยที่มีการตัดสินใจสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองจึงเลือกที่จะอ่านหนังสือตามความสนใจส่วนตัว และห้องสมุดเป็นแหล่งรวบรวมสรรพวิชาต่าง ๆ สำหรับการศึกษาค้นคว้า บรรยากาศภายในห้องสมุดจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้ใช้บริการและผู้ปฏิบัติงาน ทำให้เกิดความสะดวก สบายใจ เกิดสมาธิที่จะอ่านหนังสือเมื่ออยู่ในห้องสมุด ซึ่งสอดคล้องกับฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2546 : 3-4) ที่กล่าวไว้ว่า พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ครู บรรณารักษ์ และผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุด ในการฝึกฝน และจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างความสามารถ การอ่านให้กับผู้อ่านตั้งแต่ยังเป็นเด็ก ซึ่งเริ่มจากการสร้างนิสัยรักการอ่านจนกระทั่งการสร้างความสามารถ ในการอ่านให้กับเด็ก ขจัดปัญหาและอุปสรรคต่อการอ่าน ตลอดจนการสร้างสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีผลต่อการอ่านที่บ้านและที่โรงเรียน และสอดคล้องกับผลการ

ศึกษาของกรมวิชาการ (2542 : 72) ที่ศึกษาสภาพการเรียนรู้จากหนังสือของนักเรียน พบว่า ปัจจัยที่ทำให้ให้นักศึกษาอ่านหนังสือ คือ การหาความรู้เพื่อใช้สอบ รองลงไปคือ พ่อแม่สนับสนุนให้อ่าน การมีสื่อการอ่านที่น่าสนใจ ครูส่งเสริมให้อ่าน และการหาความรู้เพื่อใช้ทำรายงาน

4. ความคิดเห็นต่อประโยชน์ของการอ่านหนังสือ พบว่า โดยรวมนักศึกษาความคิดเห็นต่อประโยชน์ของการอ่านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อเช่นกัน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ได้ข้อคิด คติสอนใจดี ๆ ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้ รองลงมาคือสามารถรู้เท่าทันเหตุการณ์บ้านเมือง และมีความรู้สึกอยากซื้อหนังสือเล่มใหม่ ๆ มาอ่าน ก่อให้เกิดความมั่นใจในความรู้รอบตัวที่ตนมี สามารถบอกเล่าเรื่องราวให้บุคคลอื่น ๆ ฟังได้อย่างครบถ้วน สามารถเข้าใจตนเองมากขึ้น ประเมินผลการอ่านของตนเองได้ เมื่อมีเวลาว่างแล้วอยากอ่านหนังสือเมื่อได้อ่านหนังสือแล้วรู้สึกผ่อนคลาย จิตใจแจ่มใส และกระตือรือร้นต่อการอ่านทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแมนมาส ขวลิต (2544 : 67-69) กล่าวไว้ว่า จุดมุ่งหมายของการอ่านที่สำคัญสำหรับนักศึกษา คือ 1) อยากรู้เรื่อง อยากรู้ความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ทั้งในบ้านและนอกบ้าน อยากรู้เรื่องราวต่าง ๆ ไป ทำให้ต้องชวนช่วยหาอ่านจากหนังสือ 2) ต้องการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ให้มากกว่าคนอื่น ให้รู้มากกว่า ความรู้ที่ได้รับจากชั้นเรียน การที่จะมีความรู้กว้างขวางต้องหมั่นอ่านหนังสือ 3) ต้องการเพลิดเพลิน 4) ต้องการแก้ปัญหาในใจ ปรัชญาใครไม่ได้ ดังนั้นจึงใช้หนังสือเป็นที่ปรึกษา เนื่องจากปลอดภัยด้วยประการทั้งปวง 5) ต้องการชดเชยอารมณ์และความปรารถนา และ 6) ต้องการให้เป็นที่ยอมรับในวงสังคม กล่าวคือ การอ่านหนังสือจะช่วยให้คนรู้กาลเทศะ ปรับตัวเองได้ วางตัวเป็น เข้ากับสังคมได้ดี มีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างสบาย ทั้งนี้เพราะหนังสือ

จะช่วยให้เรารู้จักตัวเองและคนอื่นดีขึ้น ช่วยให้เรา
มีความคิดกว้าง ฝึกนิสัยตัวเองให้ดำรงชีวิตอย่าง
เป็นสุข ประสบความสำเร็จในชีวิต และสามารถ
เข้ากับคนอื่นได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องควรมี
นโยบายและกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีความ
ใฝ่รู้และมีนิสัยรักการอ่าน

1.2 อาจารย์ผู้สอนควรหาวิธีชี้แนะ
ชักชวนฝึกฝนให้นักศึกษาเลือกอ่านหนังสือ รู้จักใช้
ประโยชน์จากการอ่าน ส่งเสริมและพัฒนาการคิด
วิเคราะห์ ตลอดจนสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ จากสิ่งที่
ได้รับจากการศึกษาค้นคว้า

1.3 ห้องสมุดควรจัดสภาพแวดล้อม
ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ รวมทั้ง
จัดหาสื่อสิ่งพิมพ์ที่หลากหลายและตรงกับความต้องการ
ของผู้ใช้บริการ

1.4 นักศึกษาที่มีปัญหาเรื่อง
แบ่งเวลาไม่เป็น และอ่านเร็วแต่จับใจความไม่ได้
ควรได้รับการฝึกฝนรวมถึงคำแนะนำอย่างจริงจัง
และต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรมี การศึกษา ปัญหา
เชิงคุณภาพในด้านตัวผู้เรียน หลักสูตร ห้องสมุด
และสื่อการเรียนการสอน ว่าเอื้อต่อการให้นักศึกษา
ค้นคว้าด้วยตนเองหรือไม่

2.2 ควรมีการศึกษา รูปแบบการจัด
กิจกรรมส่งเสริมการอ่านแก่นักศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2542). *การศึกษาสภาพการเรียนรู้จากหนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. รายงาน
การวิจัย กรุงเทพฯ : กองการวิจัยทางศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรมวิชาการ. (2541). *สภาพการผลิตและพัฒนาหนังสือสำหรับเด็ก*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จิราภรณ์ หนูสวัสดิ์. (2546). "การอ่านและการสร้างความสามารถในการอ่าน," *สารสนเทศ*. 4(1) : 1-15;
มกราคม –มิถุนายน.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2546). "การอ่านและการสร้างความสามารถในการอ่าน," *สารสนเทศ*. 4(1) : 1-15;
มกราคม –มิถุนายน.
- พิสมัย ยี่วิชัย. (2544). *ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 โรงเรียนสตรีชัยภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ*. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม.
มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ไพจิตร สายจันทร์. (2548). *ปัจจัยที่มีผลต่อการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัด
เทศบาลเมืองอุดรดิษฐ์ จังหวัดอุดรดิษฐ์*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. อุดรดิษฐ์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิษฐ์.
- มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์. (2548). *อ่านเป็น : เรียนก่อนสอนเก่ง*. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์.
- แมนมาส ชาลิต. (2544). *แนวทางการส่งเสริมการอ่าน (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.
- วิลาวรรณ วงศ์ลังกา. (2551). *การประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนหอพระ ปีการศึกษา
2551*. เชียงใหม่ : โรงเรียนหอพระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 1.
- Butler, B.T. (1992). "A study of primary school library facilities in Newfoundland," *Master Abstracts
International*. 30 (3) : 22.